

AMASYA ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK YÜKSEKOKULU ÖĞRENCİLERİNİN MEMNUNİYET DÜZEYLERİNİN İNCELENMESİ

INVESTIGATION OF THE LEVEL OF SATISFACTION OF AMASYA UNIVERSITY HEALTH SCHOOL STUDENTS

Öznur Görgeç Gülay Bingöl

Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

Yazışma Adresi:

Öznur Görgeç

Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu
İpekköy Yerleşkesi 05100 Amasya – Türkiye

E posta: kgorgeç2001@hotmail.com

Kabul Tarihi: 12 Ağustos 2016

doi: [10.5505/bsbd.2016.77045](https://doi.org/10.5505/bsbd.2016.77045)

Balıkesir Sağlık Bilimleri Dergisi

ISSN: 2146-9601

e-ISSN: 2147-2238

bsbd@balikesir.edu.tr

www.bau-sbdergisi.com

ÖZET

GİRİŞ ve AMAÇ: Bu çalışma, hemşirelik ve ebelik öğrencilerin memnuniyet düzeylerini ve etkileyen faktörleri belirlemek amacıyla planlanmıştır.

YÖNTEM ve GEREÇLER: Çalışma 302 öğrenci ile yapılmıştır. Araştırmanın verileri Kişisel Bilgi Formu ve Öğrenci Memnuniyet Ölçeği – Kısa Formu ile toplanmıştır. Veriler, SPSS 20.0 paket programı ile değerlendirilmiştir.

BULGULAR: Araştırmaya katılan öğrencilerin % 65.9'u hemşirelik, % 34.1' ise ebelik bölümü öğrencisi olup, %61.3'ünün okudukları bölümü isteyerek seçtiği belirlenmiştir. Öğrencilerin "Öğrenci Doyum Ölçeği"nden aldıkları memnuniyet ortalaması $X: 165.52 \pm 31.59$ 'dur. Bu bulgular, öğrencilerin genel memnuniyet düzeylerinin orta düzeyde olduğunu göstermektedir. Memnuniyet düzeylerini alt ölçeklere göre değerlendirdiğimizde, öğrencilerin en yüksek memnuniyet puan ortalamasının ($X: 41.03 \pm 7.81$) Öğretim Elemanları ile ilgili olduğu saptanmıştır. Öğrencilerin öğrenci doyum ölçeğinden aldıkları puan ortalamasına göre; birinci sınıf öğrencilerinin ($X: 175.26 \pm 31.27$) ve okudukları bölümden memnun olanların ($X: 172.86 \pm 28.02$) memnuniyet düzeylerinin daha yüksek ve istatistiksel olarak anlamlı olduğu bulunmuştur.

TARTIŞMA ve SONUÇ: Öğrencilerin memnuniyet derecesi "orta" düzeyde saptanmıştır. Memnuniyet düzeyinin en yüksek "Öğretim Elemanları" ile ilgili alanda olduğu, "Bilimsel, Sosyal ve Teknik Olanaklarla" ilgili memnuniyetin ise en düşük olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: üniversite öğrencileri, doyum, hemşirelik, ebelik

SUMMARY

INTRODUCTION: This study is planned to determine the satisfaction levels of nursing and midwifery students and their affecting factors

METHODS: The study was conducted with 302 students.. The data were collected by sociodemographics form, and Student Satisfaction Scale- Short Form. Datas were evaluated by SPSS 20.0 package programme.

RESULTS: X: 65.9% of students surveyed the nursing department students and 34.1 % of students surveyed the midwifery department students. It was determined the 61.3% of all students willingly chose their department where they study. The average number that the students took from "student satisfaction scale" was $X: 165.52 \pm 31.59$. These results indicate that the average satisfaction levels were evaluated to sub-scales, It was fixed that the maximum average satisfaction mark ($X: 175.26 \pm 7.81$) was related to teaching staff.

According to the average number that the students took from student satisfaction scale, satisfaction levels of first-year students ($X: 175.26 \pm 31.27$) and the students were pleased from their department ($X: 172.86 \pm 28.02$) were determined higher and statistically meaningful.

DISCUSSION AND CONCLUSION: Satisfaction level of students was determined as intermediate. It was also determined that the maximum satisfaction level was in area related to teaching staff and that the satisfaction related to "scientific, social and technical facilities" was minimum.

Keywords: university students, satisfaction, nursing, midwifery

GİRİŞ

Tüm dünyada ve ülkemizde eğitim kurumlarında alışlagelmiş kurum merkezli eğitim sisteminin yerine öğrenci merkezli bir eğitim anlayışı ön plana çıkmıştır. Nitekim öğrenciden bağımsız bir eğitim sisteminin başarılı sonuçlar vermediği görülmüştür. Bu nedenle öğrenci merkezli eğitim sisteminin gelişmesi ile dikkatler eğitim kurumunun birer paydaşı olan öğrencilerin üzerinde toplanmıştır^{1,2}.

Kurum merkezli eğitimden öğrenci merkezli eğitime dönük sistem, öğrencinin duygu, düşünce ve değerlerine de önem vermektedir¹. Öyle ki öğrenci memnuniyetini sağlamak, eğitim kurumunun tercih edilebilirliğini artırmak ve bu sayede diğer eğitim kurumları ile rekabet edebilmek için kalite arayışına gidilmiştir. Kalite çalışmaları, eğitim öğretim faaliyetleri, sosyokültürel faaliyetler, bilimsel etkinlikler gibi pek çok alanda performanslarını artırma hususunda, üniversitelerin gelişimini olumlu yönde etkilemektedir. Kalite kavramının "paydaşın istediği" şeklinde tanımlanması, üniversitelerin

hizmet ve ürünlerini, alıcı ve yararlanıcı olarak gördükleri öğrencilerin beklentilerini daha fazla dikkate alarak şekillendirmeye başlamalarına neden olmuştur. Tüm bu gelişmeler, üniversite yönetimlerini, eğitim öğretim faaliyetlerinin temel unsuru olan öğrencilerin yetiştirilme süreçlerini, yeniden yapılandırmaya yöneltmiştir^{3,4,5,6}.

Eğitim öğretim hizmetlerinin önemli bir paydaşı olan öğrenciler, üniversite tercihlerinde eğitim-öğretimin kalitesi, barınma ve sosyal olanaklar, mezuniyet sonrası kolay istihdam imkanları gibi çeşitli faktörleri göz önüne almaktadırlar. Bu doğrultuda öğrenci adaylarının ilgisini çekebilmek amacıyla üniversitelerin tüm hizmetlerini somutlaştırarak ulusal ve uluslararası akreditasyon çalışmaları yaptıkları gözlenmektedir. Akreditasyon çalışmaları kapsamında öğrenci memnuniyetinin çeşitli yönlerden değerlendirilmesi de önem arz etmektedir^{4,5}.

Öğrencilerin eğitim ve öğretim memnuniyet düzeyi ile beklentilerinin yüksek oranda karşılanması akademik başarılarında da etkili olmaktadır⁷. Üniversite eğitiminin bilimsel, sosyal, kültürel vb. çeşitli yönlerden tatminkâr olmaması, bireyin sadece ruhsal sağlığının değil fiziksel sağlığının da bozulmasına neden olabilmektedir. Doyum düzeyindeki azalma, stres artışına neden olmakta; kronikleşen stres sonrasında somatik yakınmalarla karşılaşmaktadır^{8,9}. Bu nedenle üniversitelerin, eğitim öğretim kalitesi ile üretilen hizmet ve ürünlerin, öğrenciler üzerindeki etkilerini takip ederek değerlendirmeleri, öğrenci memnuniyetine yönelik çalışmalar yapmaları çok önemlidir⁷. Öğrenci memnuniyetine yönelik bilgiler çeşitli “öğrenci memnuniyet” araştırmaları ile elde edilebilir. Bu sayede memnuniyet duyulan alanları ve memnuniyette etkili faktörleri belirlemek mümkündür¹⁰.

AMAÇ

Bu araştırma Amasya Sağlık Yüksekokulu’nda okuyan öğrencilerin memnuniyet düzeylerinin ve etkileyen faktörlerin belirlenmesi, eğitim-öğretim faaliyetlerine yönelik iyileştirme- geliştirme çalışmalarına rehberlik etmesi amacıyla gerçekleştirilmiştir.

YÖNTEM

Araştırma, 2013-2014 Eğitim Öğretim yılının Ocak-Şubat 2014 tarihleri arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın evrenini Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik ve Ebelik Bölümü 1.,2.,3.,4. sınıflarında eğitim ve öğretime devam 380 öğrenci oluşturmuştur. Herhangi bir örneklem seçim yöntemine gidilmemiş, ancak derslere devamsızlık yapan öğrencilerin olması ve anketlerin gönüllülük ilkesine göre doldurulması gibi nedenlerle toplam 302 öğrenci (%79) kişisel bilgi formu ve Öğrenci Doyum Ölçeğini eksiksiz olarak doldurmuştur. Veri

toplama formu olarak kullanılan ölçeğin uygulanabilmesi için, okul yönetiminden izin alındıktan sonra, öğrencilere araştırmanın amacı, çalışmaya katılımın gönüllü olduğu, ankete isim yazılmayacağı gibi konularda gerekli açıklamalar yapılarak, çalışmaya katılmayı kabul eden öğrencilere anketler dağıtılmış, sınıf ortamında doldurmaları sağlanmıştır.

Veriler “Kişisel Bilgi Formu” ve “Öğrenci Doyum Ölçeği – Kısa Formu” kullanılarak toplanmıştır. Kişisel bilgi formunda; öğrencinin yaşı, cinsiyeti, sınıf düzeyi, okumakta olduğu bölümle ilgili duyguları, başarı durumu, en uzun yaşadığı ve ikamet ettiği yer, çalışma durumu, sosyo-ekonomik durumu, sosyal/bilimsel etkinliklere ve öğrenci kulüplerine katılma durumu ile ilgili bilgilere yer verilmiştir. Öğrenci Doyum Ölçeği, hemşirelik yüksekokullarında öğrenim gören öğrencilerin doyumunu belirlemek üzere Baykal, Sökmen ve Korkmaz¹¹ (2002) tarafından geliştirilmiş, 2011 yılında ise Baykal ve arkadaşları¹² tarafından kısaltılıp revize edilmiştir. Ölçek memnuniyet alanlarını değerlendirmek amacıyla toplam 5 alt gruptan oluşmaktadır. Alt gruplar; öğretim elemanları, okul yönetimi, kararlara katılım, bilimsel, sosyal ve teknik olanaklar, eğitim öğretim niteliğidir. Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinin doyumunu değerlendirmek üzere geliştirilen ölçeğin çalışmamızda hem hemşirelik hem de ebek öğrencilerine uygulanmasının nedeni her iki grubunda aynı yüksekokulun öğrencileri olmasından dolayı öğretim elemanlarının, okul yönetiminin, sunulan bilimsel, sosyal ve teknik olanakların da birebir aynı olmasından kaynaklanmaktadır. Ölçekte bulunan 53 maddenin değerlendirilmesinde; “5-Kesinlikle katılıyorum, 4-Katılıyorum, 3-Kararsızım, 2-Katılmıyorum, 1-Kesinlikle katılmıyorum” olmak üzere beşli likert tipi ölçüm kullanılmaktadır. Ölçek puanlamasında madde puan ortalamaları kullanılmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 265 en düşük puan 53’dür. Ölçeğin Cronbach Alpha değeri 0.97 olup, çalışmamız da ölçeğin Cronbach Alpha değeri 0.86 bulunmuştur.

Araştırma sonucunda elde edilen verilerin analizinde SPSS for Windows 20.0 (Statistical Package For Social Science) paket programı kullanılmıştır. İstatistiksel analizlerde, yüzdellik, ortalama, varyans analizi ve iki ortalama arasındaki farkın önemlilik testleri kullanılmıştır.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Bazı Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı (n:302)

Cinsiyet		
Kadın	267	88.4
Erkek	35	11.6
Bölüm		
Hemşirelik	199	65.9
Ebelik	103	34.1
Sınıf		
1.Sınıf	92	30.5
2.Sınıf	81	26.8
3.Sınıf	77	25.5
4.Sınıf	52	17.2
Bölümü İsteme Durumu		
Evet	185	61.3
Hayır	117	38.7
Bölüm ile İlgili Duygular		
Bölümden memnun	156	51.7
Bölümden kısmen memnunum	107	35.4
Bölümden memnun değil	16	5.3
Kararsızım	23	7.6
Başarılarını Algılama Durumu		
Başarılı buluyorum	75	24.8
Orta düzeyde başarıyıam	205	67.9
Başarısız buluyorum	22	7.3
En Uzun Yaşanan Yer		
Büyükşehir	63	20.9
İl	105	34.8
İlçe	104	34.4
Köy	30	9.9
Kaldığı Yer		
Yurtta	182	60.3
Arkadaşlarla birlikte evde	82	27.2
Aile bireyleriyle evde	32	10.6
Diğer	6	0.2
Çalışma durumu		
Evet	28	9.3
Hayır	274	90.7
Ekonomik Durumu		
Gelir-gider dengeli	180	59.6
Gider gelirden fazla	104	34.4
Gelir giderden fazla	11	3.6
Yanıt yok	7	2.3
Sosyal Etkinliklere Katılma Durumu		
Evet	79	26.2
Hayır	36	11.9
Bazen	187	61.9
Bilimsel Etkinliklere Katılma Durumu		
Evet	31	10.3
Hayır	110	36.4
Bazen	161	53.3
Öğrenci Kulüplerine Katılma Durumu		
Evet	43	14.2
Hayır	150	49.7
Bazen	109	36.1

Araştırmaya katılan öğrencilerin % 88.4' ü kadın, % 11.6'sını ise erkekler oluşturmakta olup, % 65.9'u hemşirelik, % 34.1' ise ebelik bölümünde okumaktadır. Öğrencilerin % 30.5' inin birinci sınıfta öğrenim

gördüğü,% 61.3'ünün okudukları bölümü isteyerek seçtiği belirlenmiştir.

Öğrencilerin öğrenim gördükleri bölümle ilgili duygularını değerlendirdiğimizde % 51.7' si memnun olduğunu belirtirken, %35.4'ü kısmen memnun olduğunu, % 5.3'ü ise memnun olmadıklarını belirtmiştir. Akademik başarılarını nasıl değerlendiklerini sordumuzda öğrencilerin çoğunluğu kendilerini orta düzeyde başarılı bulduklarını ifade etmişlerdir (%67.9).

Öğrencilerin en uzun süre yaşadıkları yerin il (%34.4) ve ilçe (%34.8) olduğu, %60.3'inin yurtda ve % 27.2'sinin arkadaşları ile birlikte evde yaşadığı, sadece % 9.3' ünün çalışarak öğrenimlerine devam ettiği,% 59.6' sının ekonomik durumunun dengeli olduğu, %61.9'unun sosyal etkinliklere bazen katıldığı, %11.9' unun hiç katılmadığı, %36.4'ünün bilimsel etkinliklere ve % 49.7'sinin ise öğrenci kulüplerine hiç katılmadığı saptanmıştır. Öğrencilerin "Öğrenci Doyum Ölçeği" Kısa Formundan aldıkları memnuniyet ortalaması 165,52±31.59 'dır. Bu bulgular, öğrencilerin genel memnuniyet düzeylerinin ortalamanın biraz üzerinde olduğunu göstermektedir. Memnuniyet düzeylerini alt ölçeklere göre değerlendirdiğimizde, öğrencilerin en yüksek memnuniyet ortalamasının (41.03±7.81) Öğretim elemanları ile ilgili olduğu saptanmıştır. Bunu daha sonra 40.08±9.01 ortalama ile Eğitim- Öğretimin Niteliği ile ilgili memnuniyet düzeyi takip etmektedir. Okul Yönetimi memnuniyet ortalaması 27.94 ± 7.10, Kararlara Katılım ortalaması 20.97±5.71, Okulun Bilimsel, Sosyal ve Teknik Olanakları memnuniyet ortalaması ise 35.44±7.81 olarak bulunmuştur.

Öğrencilerin öğrenci doyum ölçeğinden aldıkları puan ortalamasına göre memnuniyet düzeyi en yüksek sınıf birinci sınıf öğrencileri (175.26 ± 31.27) olup, en doyumsuz sınıflar ise 158.55 ± 30.52 ortalama puanı ile üçüncü sınıf ve 158.67 ± 36.13 ortalama puanı ile dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşmaktadır. Yapılan analizlere göre sınıflar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur. Sınıflar arasındaki anlamlılık düzeyi değerlendirildiğinde birinci sınıf öğrencilerinin doyum düzeyi üçüncü sınıf öğrencilerinin doyum düzeyinden daha yüksektir (p< 0.05). Diğer sınıflar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmamıştır (p> 0.05).

Öğrencilerin okudukları bölüm ile ilgili memnuniyet düzeyleri değerlendirildiğinde ise, okudukları bölümden memnun olanların ortalama puanı 172,86 ± 28.02 olarak saptanmış, gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur (p< 0.05) . Okudukları bölümden memnun olan öğrenciler ile kısmen memnun olan (158,67 ± 33.15) ve olmayan öğrenciler (133,87 ± 31.34) arasındaki fark anlamlıdır (p<0.05).

Tablo 2. Öğrencilerin, "Öğrenci Doyum Ölçeği" Kısa Form'undan Aldıkları Puanlar (n=302)

Alt ölçek	Ölçekten Alınabilecek Min/Max	Min .	Max.	X ± S	Madde puan ortalaması
Öğretim Elemanları	12-60	13.00	60.00	41.03±7.81	3.33
Okul Yönetimi	9-45	9.00	45.00	27.94±7.10	3.10
Kararlara Katılım	7-35	7.00	35.00	20.97±5.71	2.99
Bilimsel Sosyal ve Teknik Olanaklar	12-60	12.00	57.00	35.44±7.81	2.95
Eğitim Öğretimin Niteliği	13-65	13.00	63.00	40.08±9.01	3.16
Toplam puan	53-265	55.00	246.00	165.52±31.59	3.12

Tablo 3. Öğrencilerin Bazı Değişkenlere Göre Doyum Ölçeği Puan Ortalamaları (n=302)

	n	\bar{x}	S	F/t	P
<u>Sınıf</u>					
1	92	175.26	31.27		
2	81	164.22	27.15	F= 5.22	0.002
3	77	158.55	30.52		
4	52	158.67	36.13		
<u>Bölüm</u>					
Hemşirelik	199	165.87	31.07	t= 0.53	0.59
Ebelik	103	163.84	32.68		
<u>Duygular</u>					
Bölümden Memnunum	156	172.86	28.02		
Bölümden Kısmen memnunum	107	158.67	33.15	F= 10.78	0.000
Bölümden Memnun Değilim	16	133.87	31.34		
Kararsızım	23	165.17	28.54		
<u>Sosyal Etkinlikler</u>					
Evet	79	169.30	33.35		
Hayır	36	155.86	27.45	F= 2.25	0.106
Bazen	187	165.24	31.34		
<u>Bilimsel Etkinlikler</u>					
Evet	31	161.35	29.53		
Hayır	110	159.11	31.21	F= 4.27	0.15
Bazen	161	170.06	31.59		
<u>Kulüpler</u>					
Evet	43	159.65	32.89		
Hayır	150	161.36	32.20	F= 4.91	0.008
Bazen	109	172.63	28.99		

Hemşirelik bölümünde (165.87 ± 31.07) ve ebelik bölümünde (163.84 ± 32.68) okuyan öğrencilerin doyum ortalama puanları arasında ise anlamlı bir fark bulunmamaktadır ($p>0.05$).

Sosyal etkinliklere katılan öğrencilerin doyum ortalama puanı 169.30 ± 33.35 , bazen katılan öğrencilerin ortalama puanı 165.24 ± 31.34 ve katılmayan öğrencilerin ortalama puanı 155.86 ± 27.45 karşılaştırıldığında gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamsız bulunmuştur ($p>0.05$). Aynı şekilde bilimsel etkinliklere katılma doyum ortalama puanları arasında da anlamlı bir fark bulunmamıştır ($p>0.05$).

Öğrenci kulüplerine katılan öğrencilerin doyum ortalama puanı (159.65 ± 32.89), bazen katılan (172.63 ± 28.99) ve katılmayan (161.36 ± 32.20) öğrencilere göre düşük ve istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p< 0.05$). Yapılan istatistiksel analiz sonucunda kulüp etkinliklerine bazen katılan ve hiç katılmayan gruplardan kaynaklanan bir farklılık saptanmıştır ($p<0.05$).

TARTIŞMA

Amasya Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin çeşitli açılardan memnuniyet düzeylerini belirlemeye yönelik olarak gerçekleştirilen bu araştırma da öğrencilerin %61.3'ü bölümü istediğini, %51.7'si bölümden memnun olduğunu belirtmiştir. Yangın ve Kırca¹³'nin çalışmasında ise bölümü isteme durumu % 61.5, bölümden memnun olma durumu %52.3 olarak saptanmıştır. Ulusoy ve arkadaşlarının¹⁴ çalışmasında ise bölümü isteyerek seçme durumu %53.3, şuan bölümünü sevme durumu %71.1 olarak ifade edilmiştir. Uzgören¹⁵'in araştırmasında bölüme isteyerek gelenler %71,9'dur. Bölümden memnun olma ve bölümü isteme yönünden araştırma sonuçları benzer araştırmalarla uyumluluk göstermektedir. Çalışmada öğrencilerin %67.9 'u kendilerini orta düzeyde başarılı ifade etmiştir. Yangın ve Kırca¹³'nin araştırmasında da kendilerini başarılı bulanlar % 75.6 'dır.

Araştırmada sosyal etkinliklere katılma durumuna evet diyenler % 26.2, kulüp etkinliklerine katılma durumuna evet diyenler %14.2, bilimsel etkinliklere katılma durumuna evet diyenlerin ise %10.3 ile sınırlı kaldığı saptanmıştır. Kuzu ve arkadaşları¹⁶ öğrencilerin çoğunluğunun sosyal aktiviteleri yetersiz bulunduğu, kütüphane ve literatür yetersizliğine bağlı interaktif eğitimin etkili olmadığını bildirmişlerdir. Yangın ve Kırca¹³'nin çalışmasında da öğrencilerin % 30.5'i sosyal etkinliklere, % 62.2'si bilimsel etkinliklere ve % 62.6'sı öğrenci kulüplerine katılmadıklarını belirtmiştir. Buldukoğlu ve arkadaşları¹⁷ tarafından yapılan çalışmada, mezun öğrencilerin eğitimleri sırasında sosyal aktivitelerle yeterince katılmadıkları saptanmıştır. Bu çalışmalar bulgularımızla paralellik göstermektedir. Yüksekokulumuzda öğrenim gören ebelik ve hemşirelik öğrencilerimizin haftalık ders yükünün fazla olmasının sosyal ve bilimsel etkinliklere katılım oranını düşürdüğü söylenebilir. Ayrıca okulumuz ile diğer birimler arasındaki mesafenin uzak olması da kısıtlı zaman diliminde sosyal etkinliğe zaman ayrılmasını sınırlandırabilir.

Araştırmada yer alan öğrencilerin "Öğrenci Doyum Ölçeği" formundan aldıkları toplam puan ortalaması 165.52± 31.59 olup, bu bulgu öğrencilerin tüm eğitim-öğretim hizmet ve olanaklarından orta düzeyde memnun olduğunu göstermiştir. Bu durum literatürdeki bazı çalışmalarla benzerlik göstermektedir^{13,14,15}.

Yapılan bazı çalışmalarda da öğrencilerin ortalama doyum puanı düşük olarak saptanmıştır^{11,18,19}. Bu sonuçlara göre öğrencilerimizin diğer hemşirelik/ebelik okullarına göre aldıkları eğitim hizmetinden daha memnun oldukları söylenebilir. Memnuniyeti sınırlandıran faktörler arasında, eğitim-öğretim müfredatının yoğunluğu, klinik uygulama ortamlarının yetersizliği, okulun şehir merkezine uzaklığından kaynaklanan ulaşım problemleri sayılabilir.

Memnuniyet düzeylerini alt ölçeklere göre değerlendirdiğimizde öğrencilerimizin en yüksek memnuniyet puan ortalamasının Öğretim Elemanı bölümünden olduğu saptanmıştır. Bunu sırası ile Eğitim Öğretimin Niteliği, Okul Yönetimi Memnuniyeti, Kararlara Katılım ve Okulun Bilimsel, Sosyal ve Teknik Olanaklarına yönelik memnuniyet izlemiştir. Yangın ve Kırca'nın araştırmasında da memnuniyet alt boyutlarında ilk sırada Eğitim Öğretim Niteliği ve Öğretim Elemanlarından memnuniyet yer almıştır. Kaynar ve ark.'ın çalışmasında da en yüksek memnuniyet düzeyi ile ilk sırada Eğitim ve Öğretimin niteliği saptanmıştır. Araştırmamızda öğrencilerin öğretim elemanları ve eğitim öğretim faaliyetlerinden memnun oldukları ancak Kararlara Katılım ve Bilimsel, Sosyal ve Teknik Olanaklar açısından memnuniyetin düşük olduğu saptanmıştır¹³. Sonuç

literatür ile uyumludur. Bu durum eğitim öğretim faaliyetlerine yönelik yükü oldukça fazla olan öğretim elemanlarının zamanlarının çoğunu eğitim öğretim etkinliklerine ayırması nedeni ile yönetimsel, sosyokültürel ve bilimsel etkinliklere gerekli vakit ayıramaması ile açıklanabilir.

Araştırmada öğrencilerin sınıflara göre doyum düzeyi yönünden birinci sınıfların doyum düzeyi yüksek, diğer sınıfların ki orta düzeyde saptanmıştır. Bazı benzer çalışmalarda da birinci sınıfların memnuniyet düzeyi diğer sınıflardan yüksek bulunmuştur¹³. Ancak başka çalışmalarda da birinci sınıfların memnuniyet düzeyi daha düşük bulunmuştur^{11,18}. Üniversite öğrenimine başlayan bireyin eğitim öğretim etkinlikleri ve sosyo-kültürel faaliyetler sayesinde beklentileri artmakta bu da memnuniyet düzeyine yansımaktadır. Birinci sınıftaki öğrencinin memnuniyetinin yüksek olmasına karşın üst sınıflara doğru memnuniyetin düşmesi, sınıf düzeyi artıkça farkındalıklarının ve beklentilerinin artması ile açıklanabilir. Hemşirelik ve ebelik bölümünde okuyan öğrencilerin doyum ortalama puanları yakın değerlerde ve orta düzeyde bulunmuştur. Bazı yurtdışı çalışmalarda da hemşirelik öğrencilerinin çoğunun bölümlerinden memnun olduğu belirtilmiştir^{20,21}. Şahin ve ark.²²'lerinin çalışmasında da öğrencilerin yarısının bölümünden memnun olduğu saptanmıştır. Yurtdışı çalışmalarda hemşirelik mesleğinden memnuniyetin yüksek olmasına karşın bizim araştırmamız ve ülkemizdeki benzer araştırmalarda bu durum orta düzeydedir. Ülkemizde meslek seçiminde daha çoğunlukla istekten ziyade iş bulabilme ve gelir durumu göz önünde bulundurulmaktadır. Yine sağlık alanındaki mesleklerin artlarına karşın, nöbetli ve stresli meslekler olması, gereken saygınlığı görememesi, sağlık personeline yönelik artan şiddet vb. nedenlerle mesleki istekliğin orta düzeyde olduğu yönünde yorumlanabilir.

Araştırmada sosyal etkinliklere ve bilimsel etkinliklere katılma durumu ile öğrenci memnuniyet düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki saptanmamış olup, memnuniyet düzeyi ortadır. Benzer bir grup çalışmada da öğrencilerin çoğunluğunun sosyal ve kültürel faaliyetleri yetersiz bulunduğu ve katılımın düşük olduğu belirtilmiştir^{11,13,16,17}. Hemşirelik ve ebelik ders yükü oldukça fazla ve devam zorunluluğu olan bölümlerdir. Eğitim öğretim faaliyetleri, klinik uygulamalar, ödevler ve kamu personel seçme/ akademik sınavlara hazırlanma gibi bazı gerekçeler öğrenciyi çok yoğun bir tempoya sokmaktadır. Bu nedenle öğrencilerin sosyal ve bilimsel etkinliklere zaman ayırması kısıtlanmaktadır. Ancak kulüp etkinliklerine katıldığını ifade eden öğrencilerin memnuniyet düzeyi daha düşük olup aradaki ilişki istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur.

Bu durum öğrenci kulüp etkinliklerinin her zaman verimli geçmemesi, beklentiyi karşılayamaması ve ders müfredatının yoğun olması sebebi ile kulüp etkinliklerinin ders akışını engellemesi olarak açıklanabilir.

SONUÇ ve ÖNERİLER

Memnuniyet ölçeğinden alınabilecek en düşük puan 53, en yüksek puan 265'tir. Çalışmamızda öğrencilerimizin ölçekten aldıkları toplam puan ortalaması 165 olduğu dikkate alındığında, Amasya Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu öğrencilerinin memnuniyet düzeyi "orta" olarak değerlendirilebilir. Memnuniyetin en yüksek "Öğretim Elemanları" ile ilgili alanda olduğu, "Bilimsel, Sosyal ve Teknik Olanaklarla" ilgili memnuniyetin ise en düşük olduğu saptanmıştır. Bilimsel, sosyal ve teknik olanakların iyileştirilmesi, öğrencilerin kendi aralarında daha fazla sosyal etkinlikler düzenlemesi için teşvik edilmesi, bilimsel toplantılara katılımın desteklenmesi, kararlara katılım sürecinde öğrencinin etkinliğinin artırılması, belirli dönemlerde öğrencilerle toplantılar yapılarak yönetim tarzı ile ilgili öğrencilerin beklentilerinin belirlenmesi, öğrencilerle ilgili yapılan çalışma sonuçlarının öğrencilere duyurulması önerilmektedir.

Öğrencilerin memnuniyetini etkileyen faktörlerin; öğrencinin sınıfı, okuduğu bölüme ilişkin duyguları ve öğrenci kulüplerine katılma durumu ile ilgili olduğu ancak öğrencinin okuduğu bölüm ve sosyal/bilimsel etkinliklere katılma durumu ile ilgili olmadığı saptanmıştır.

Genel olarak çalışmadan elde edilen bulgular doğrultusunda; ölçekte tanımlanan tüm alt boyutlara ilişkin öğrenci memnuniyetini iyileştirici önlemlerin alınması, girişimlerin planlanması önerilebilir.

KAYNAKÇA

1. Çam M. Ortaöğretim Kurumlarında Öğrenci Doyumu:Ankara Örneği, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara (2007)
2. Popli S. Ensuring customer delight: a quality approach to excellence in management education. *Quality in Higher Education*. 2005;11(1):17-24.
3. Srikanthan G, Dalrymple J.F. Developing a holistic model for quality in higher education. *Quality in Higher Education*. 2002;8(3): 215-224.
4. Willinsky J. Just say know? Schooling the knowledge society. *Educational Theory*. 2005; 55(1): 97-111.
5. Saarinen T. Quality' in the Bologna process: from 'competitive edge' to quality assurance techniques. *European Journal of Education*. 2005;40(2):189-204.
6. Kuzgun Y: Rehberlik ve Psikolojik Danışma, 5. Baskı, OSYM Yayınları, Ankara (1997).
7. Chiandotto B, Bini M, Bertaccini B: Quality Assessment Of The University Educational Process: An Application Of The ECSI Model Effectiveness Of University Education In Italy: Employability, Competences, Human Capital (Ed. Fabbri, L.). Physica-Verlag A Springer Company,s.43-54, (2007).
8. Gülcen Y, Kuştepe Y, Aldemir A. Yükseköğretim'de Öğrenci Doyumu: Kuramsal Bir Çerçeve Ve Görgül Bir Araştırma. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayını. 2002; 7(1): 99-114.
9. Öngider N, Yüksel İ. Dokuz Eylül Üniversitesi Öğrencilerinin Psikolojik Gereksinimlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir İnceleme. *Türk Psikoloji Bülteni*, Şubat (2002).
10. Palihawadana D, Holmes G. Modelling module evaluation in marketing education. *Quality Assurance in Education*.1999; 7(1): 41-46.
11. Baykal Ü, Sökmen S, Korkmaz, Akgün E. Determining Student Satisfaction In A Nursing College. *Nursing Education Today*. 2005; 25(4):255-62.
12. Baykal Ü, Harmancı A.K, Eşkin F, Altuntaş S, Sökmen S. Öğrenci Doyum Ölçeği- Kısa Form Çalışması. *Anadolu Hemşirelik ve Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2011; 14(4):60-68.
13. Yangın H, Kırca N. Antalya Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Memnuniyet Düzeyleri Ve Etkileyen Faktörler. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*. 2013; 2(1): 78-94
14. Ulusoy H, Arslan Ç, Öztürk N, Bekar M. Hemşirelik Öğrencilerinin Eğitimleri İle İlgili Memnuniyet Düzeylerinin Saptanması. *Maltepe Üniversitesi Hemşirelik Bilimi ve Sanatı Dergisi*, 2010;3(2):17-24.
15. Uzgören N, Uzgören E., Dumlupınar Öğrencileri Lisans Öğrencilerinin Memnuniyetini Etkileyen Bireysel Özelliklerin İstatistiksel Analizi. Hipotez Testi, Ki-Kare Testi ve Doğrusal Olasılık Modeli. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 2007;17:173-192.
16. Kuzu N, Bayramova N, Korkmaz G, Taşdemir G. Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Ve Sağlık Memurluğu Öğrencilerinin Eğitimlerine Ve Geleceklerine İlişkin Düşünceleri. I.Uluslararası ve V. Ulusal Hemşirelik Eğitimi Kongresi Kitabı. Özlem Grafik Matbaacılık.s. 236-240,İstanbul (2003).
17. Buldukoğlu K, Kantek F, Öncel S. Eğitimi Değerlendirme Ve İyileştirme Çalışması: Antalya Sağlık Yüksekokulu İlk Üç Dönem Mezunlarının Görüşleri. *Hemşirelik Forumu*. 2004; 7 (2): 8-16.
18. Kaynar A, Şahin A, Bayrak D, Karakoç G, Ülke F, Öztürk H. Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Sağlık Yüksekokulu Hemşirelik Öğrencilerinin Doyum Düzeyleri. *Cumhuriyet Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*. 2006;10(3):12-19.

19. Baykal Ü, Akgün E, Sökmen S, Yıldırım D. Yüksekokulda Okuyan Hemşirelik Öğrencilerinin Doyumunun Ve Beklentilerinin Analizi; I. Uluslararası & V. Ulusal Hemşirelik Eğitimi Kongresi Kitabı. Özlem Grafik Matbaacılık, s.411-414, İstanbul (2003).
20. Norman L, Buerhaus PJ, Donelan K, McCloskey B, Dittus R. Nursing Students Assess Nursing Education. *Journal of Professional Nursing*. 2005; 21(3): 150–158.
21. Espeland VV, Indrehus OO. Evaluation Of Students' Satisfaction With Nursing Education In Norway. *Journal of Advanced Nursing*. 2003;42(3): 226–236.
22. Şahin İ, Zoraloğlu Y. R, Şahin Fırat N. Üniversite Öğrencilerinin Yaşam Amaçları, Eğitsel Hedefleri, Üniversite Öğreniminden Beklentileri Ve Memnuniyet Durumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi [Educational Administration: Theory and Practice]* 2011;17(3): 429-452